

Kyseliny a báze

Dominik Heger

Masaryk University

hegerd@chemi.muni.cz

C1800

Kyseliny a báze: obsah

- ① Lewisovy struktury
- ② Třídění kyselin a bazí
- ③ Proton ve vodě
- ④ Molární koncentrace, aktivita, aktivitní koeficient
- ⑤ Autoprotolýza vody
- ⑥ Silné a slabé kyseliny
- ⑦ pH (pondus hydrogeni)
- ⑧ $pK_W = pK_{a,H_2O} = 14$
- ⑨ Konjugované kyseliny a báze
- ⑩ Soli a pufry
- ⑪ Součin rozpustnosti
- ⑫ Oxidační čísla a redoxní děje

Lewisovy struktury atomů

TABLE 7-1*Lewis Dot Formulas for Representative Elements*

Group	IA	IIA	IIIA	IVA	VA	VIA	VIIA	VIIIA
<i>Number of electrons in valence shell</i>	1	2	3	4	5	6	7	8 (except He)
Period 1	H :							He :
Period 2	Li :	Be :	B :	C :	N :	O :	F :	Ne :
Period 3	Na :	Mg :	Al :	Si :	P :	S :	Cl :	Ar :
Period 4	K :	Ca :	Ga :	Ge :	As :	Se :	Br :	Kr :
Period 5	Rb :	Sr :	In :	Sn :	Sb :	Te :	I :	Xe :
Period 6	Cs :	Ba :	Tl :	Pb :	Bi :	Po :	At :	Rn :
Period 7	Fr :	Ra :						

Svante Arrhenius (1859 - 1927)

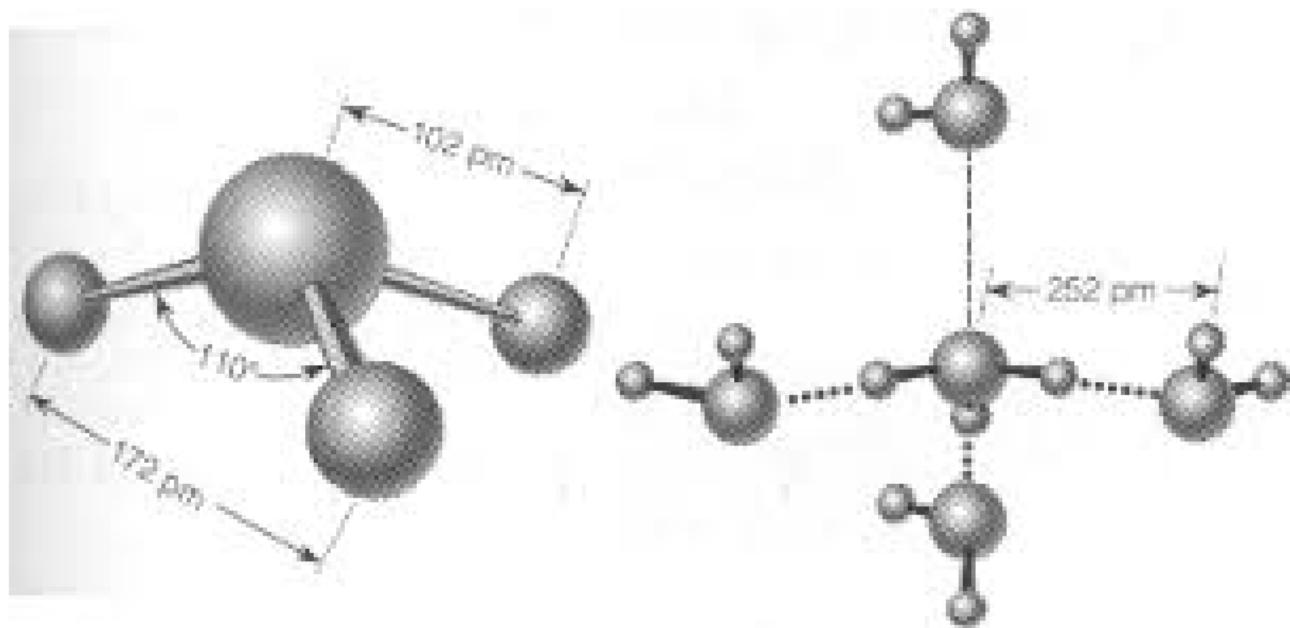

Encyclopædia Britannica

Dominik Heger (MU)

Kyseliny a báze

Hydronium

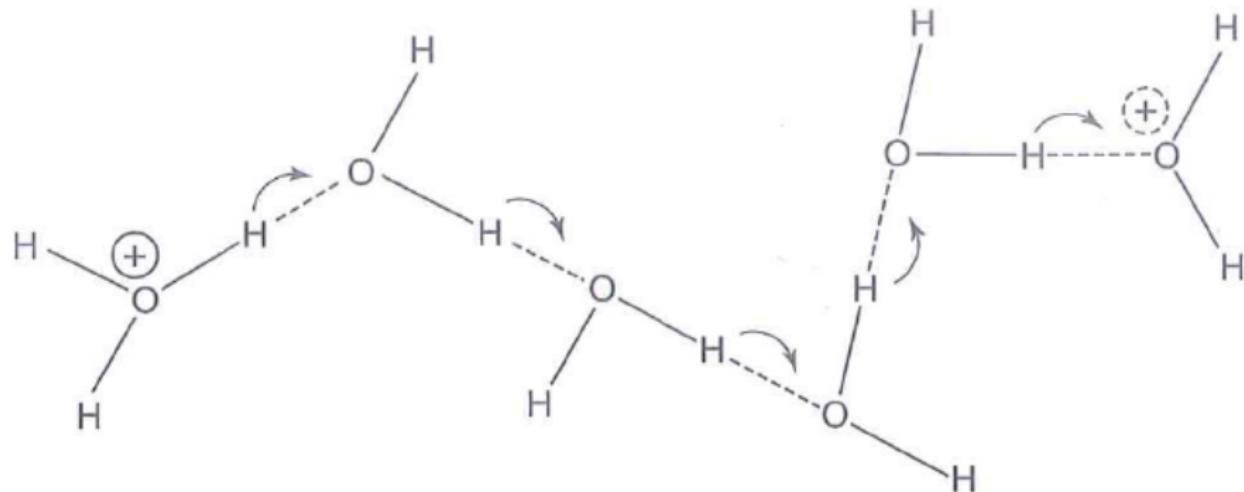

Theodor Grotthus (1785 - 1822)

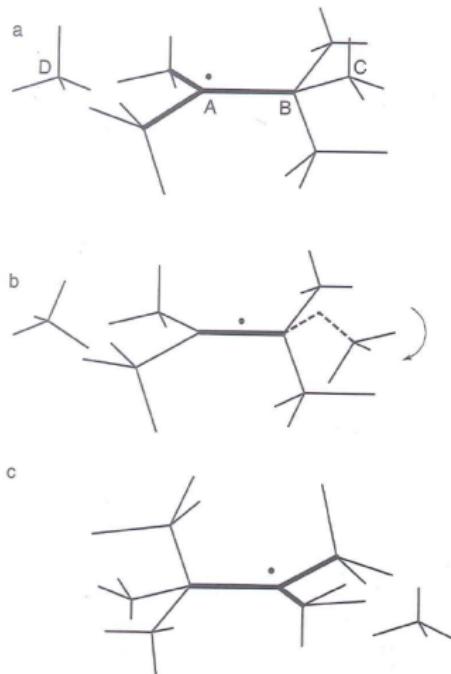
Theodor v. Grotthus

Grotthusův mechanismus přenosu protonu

19. Theodor Grotthuss's idea of how positive electrical charge might be conducted in water.

Eigen-Zundel-Eigen mechanismus

20. How we now think protons move in water.

Johannes Brønsted (1879-1947), Thomas Lowry
(1874-1936)

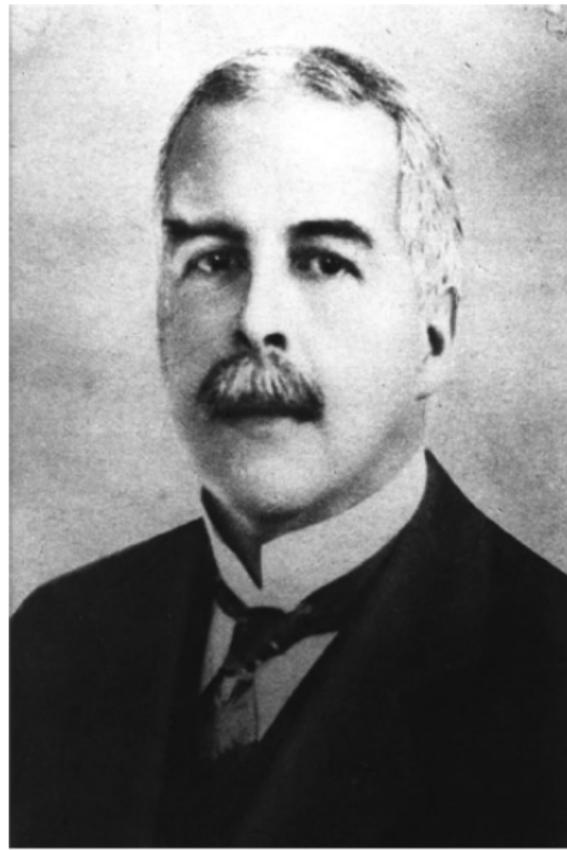

Dominik Heger (MU)

Kyseliny a báze

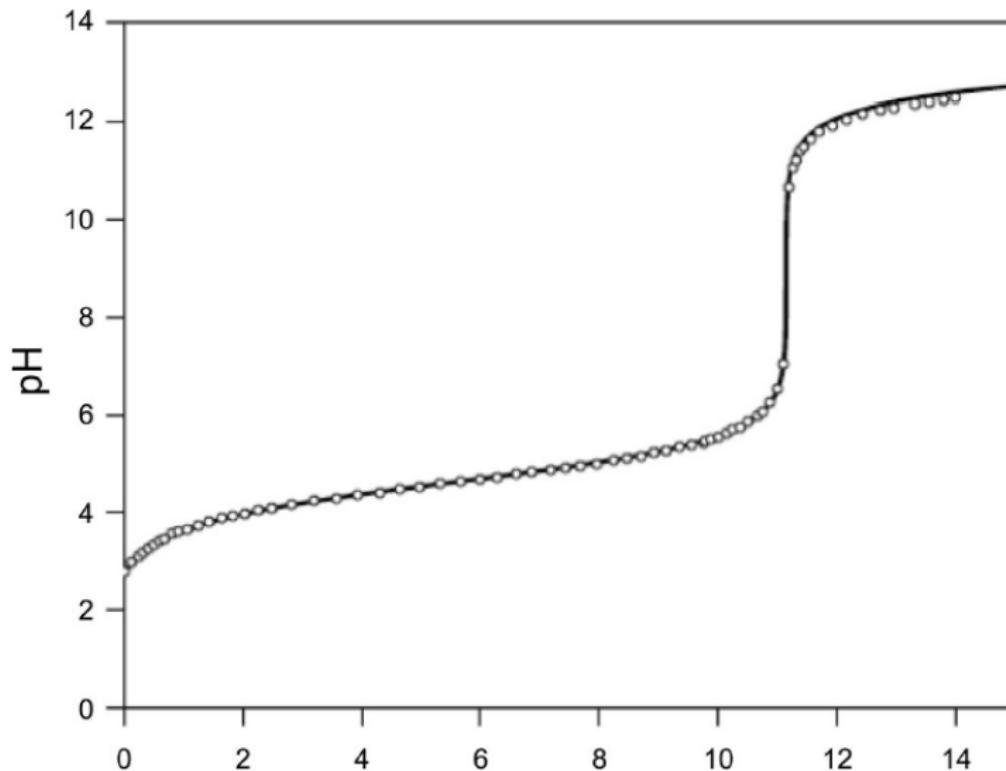
Gilbert Newton Lewis (1875-1946)

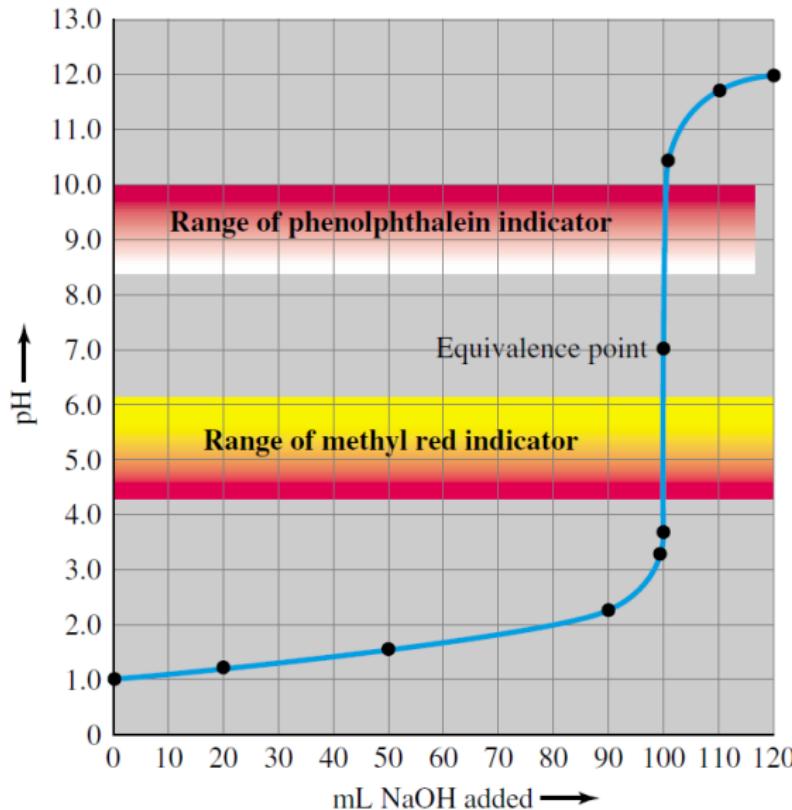
pH = pondus hydrogenií, Søren Sørensen (1868-1939)

Lawrence Henderson (1878-1942), Karl Albert Hasselbalch (1874-1962)

Použití pH indikátorů při titraci

Použitá a doporučená literatura

- McQuarrie, General Chemistry
Lewisovi sturktury - kapitola 7, Kyseliny a báze - kapitola 20
- Meister E, et al., Helvetica Chimica Acta, Vol. 97, 2014, p. 1
 $pK_a(H_2O) = 14$

Definice kyselin a bazí podle Arrhenia, Brønsteda a Lowryho, Lewise.
Autoprotolýza vody. Rozdíl mezi silnou a slabou kyselinou či bazí. pH.
Výpočet kyselosti roztoků silných a slabých kyselin a jejich solí. Funkce a
význam prfrů. Rovnovážná konstanta acidity a basicity. Vztah mezi
aktivitou a koncentrací. Titrační křivka. pH indikátory. Páry
konjugovaných kyselin a bazí. Součin rozpustnosti. Oxidační číslo, redoxní
děje, vyrovnávání redoxních rovnic.

Cvičení

- ① Vypočítej pH 0.1 M roztoku HCl a HF. Když $pK_{a,\text{HF(aq)}} = 3.14$.
- ② pH 0.20 M roztoku NH₃(aq) je 11.27. Kolik procent NH₃ je naprotonováno? Jaké je $pK_{b,\text{NH}_3\text{(aq)}}$?